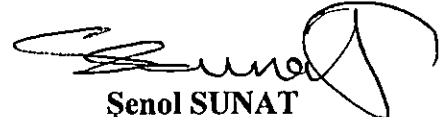

Şenol SUNAT
Manisa Milletvekili
Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Manisa'nın Soma ilçesinde özel bir madencilik şirketine ait maden ocağında meydana gelen göçüğün teknik, mali ve idari nedenlerinin, işletme süreçlerindeki muhtemel ihmallerin, tahkimat, iş sağlığı ve güvenliği uygulamalarının yeterliliğinin ve kamu denetimlerindeki olası eksikliklerin değerlendirilmesi; Soma B Termik Santrali kaynaklı mali sorunların iş ve işçi güvenliği üzerindeki etkilerinin incelenmesi; Soma'nın tek sektörlü ekonomik yapısının yerel ekonomide neden olduğu olumsuz etkilerin bütün yönleriyle araştırılması, kömür ocaklarında benzer faciaların tekrar yaşanmaması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Şenol SUNAT
Manisa Milletvekili

GEREKÇE

Manisa'nın Soma ilçesi, 13 Mayıs 2014 tarihinde yaşanan ve 301 madencimizi yitirdiğimiz Cumhuriyet tarihinin en büyük maden faciasının acısını hâlâ en derin şekilde taşımaktadır.

Ancak bu büyük felaketin yaşandığı ocağın yalnızca 1 kilometre ötesinde, özel bir madencilik şirketi bünyesinde meydana gelen son göçük kazası, geçen yıllara rağmen hiçbir dersin alınmadığını, iş güvenliği konusunda zafiyetlerin sürdüğünü, kamusal denetimlerin kâğıt üzerinde kaldığını ve maden işçilerinin canının bir kez daha maliyet hesaplarına kurban edildiğini göstermiştir.

Kazanın gerçekleştiği bölümün, üretime yeni açılan ve tavan kontrolü bakımından daha yüksek risk taşıyan bir "hazırlık ayağı" olduğu ifade edilmektedir. Nitekim sahadan aktarılan bilgilere göre, kalıcı güvenliği sağlayan tam mekanize şiltlerin montajı esnasında çatırdama sesleri geldiği buna rağmen kurulum çalışmalarına devam edildiği iddia edilmektedir. Bu iddianın doğru olup olmadığı açıklığa kavuşturulmalıdır. Ayrıca kullanılan tahkimat malzemelerinin standardı, miktarı ve yeterliliği; malzeme tedarikinde tasarrufa gidilip gidilmediği ortaya çıkarılmalıdır.

Kazanın ekonomik ve mali boyutu da ayrıca incelenmelidir. Özel madencilik şirketinin ürettiği kömürün önemli bir bölümünün Soma B Termik Santrali'ne verildiği bilinmektedir. Sahadan iletilen bilgilere göre, Soma B Termik Santrali'nin ilgili özel madencilik şirketine olan borcunun yaklaşık 1.3 milyar liraya ulaştığı öne sürülmektedir. Bu nedenle Özel madencilik şirketi bünyesinde çalışan yaklaşık 4.000 maden işçisinin son bir yıldır maaş krizi yaşamasına, son 2 aydır ise hiç ücret alamamasına yol açtığı belirtilmektedir.

Bu durumun yarattığı mali baskının, işletmenin iş sağlığı ve güvenliği standartlarında, personel sayısında, mühendislik kadrolarında, teknik yatırımlarında, bakım-onarım giderlerinde veya üretim planlamasında değişikliğe yol açıp açmadığı bütün belgeleriyle incelenmelidir.

Mali çöküşün yarattığı tahribat sadece özel maden işletmeleriyle sınırlı kalmamış, bölge ekonomisine de sirayet etmiştir. Soma B bünyesinde çalışan termik santral işçilerinin ücret ödemelerinde sorun yaşadığı; bir önceki ay maaşların yaklaşık yüzde 35 eksik yatırıldığı, takip eden ayın ücretlerinin ise henüz ödenmediği yönünde bilgiler bulunmaktadır.

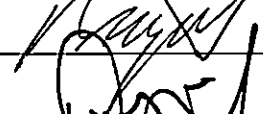
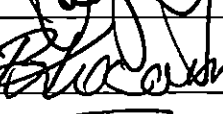
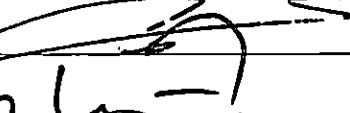
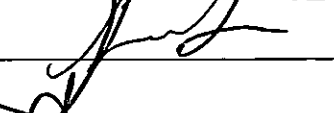
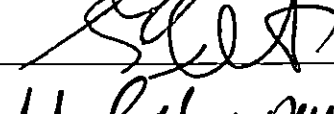
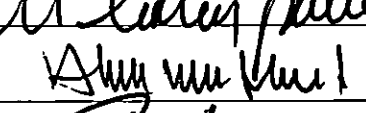
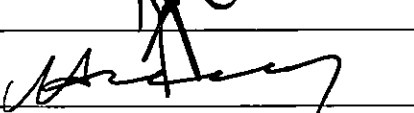
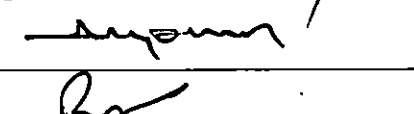
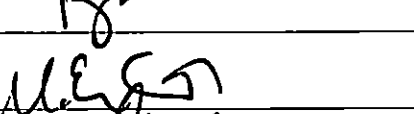
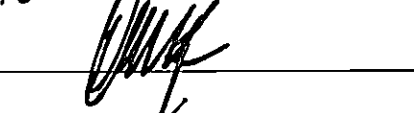
Soma B'ye hizmet veren servis esnafı ise 4 aydır kestikleri faturaları santralden tahsil edemedikleri ve toplam alacaklarının 30 milyon lirayı aştığı iddia edilmektedir.

Bu tablo, Soma'daki enerji ve madencilik ekonomisinin birbirine bağlı yapısı nedeniyle termik santraldeki finansal bozulmanın özel maden işletmelerine, maden işçisine, servis işletmelerine ve yemekten, yedek parçaya, nakliyeden esnafa bölgedeki diğer tedarikçilere zincirleme biçimde yansıdığı anlaşılmaktadır.

Bu nedenle Soma'nın ekonomik yapısının tek sektöre bağımlılığı da araştırılması gereken yapısal sorunlardan biridir. Soma B Termik Santrali'nin yeniden kamu eliyle işletilmesi önerisinin; kamu yararı, enerji arz güvenliği, işçi hakları ve bölge ekonomisi açısından incelenmelidir.

Bununla birlikte Soma'nın geleceği için madencileri işsiz bırakmadan, mevcut istihdamı koruyarak ve ekonomik çöküşe yol açmadan yerel ekonomik çeşitliliği artıracak bir "Adil Dönüşüm" planı ivedilikle devreye alınmalıdır.

Bu nedenlerle Soma'da özel bir işletmede meydana gelen maden kazasının tüm yönleriyle araştırılması; kamu denetimlerinin etkinliğinin ve şirketin mali durumunun iş güvenliği harcamalarına etkisinin incelenmesi; kazanın sorumlularının ortaya çıkarılması ve benzer faciaların tekrar yaşanmaması; Soma'nın tek sektörlü ekonomik yapısının bütün yönleriyle ele alınması için gerekli yasal, idari ve ekonomik tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Meclis Araştırması açılması elzemdir.

ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
Selâh Tükoğlu	BURSA	
İzzet Karaman	İstanbul	
Yasin Öztürk	Denizli	
Burhanettin Kocaman	Mersin	
Selcan Taşcı	Tekirdağ	
AYYÜCE TÜRKER TÖ	ADANA	
Yavuz AYDIN	Trabzon	
A. Şahin Çiğdem	Hatay	
İbrahim Türkmen	Kocaeli	
Hakan Şerif Uzun	Afyonkarahisar	
ERHAN USTA	SAMSUN	
M. Cihan Pınar	İST	
A. Ferit Rahmetoğlu	Antalya	
Ediz Uzun	Çankırı	
Hasan Tohtop	BURSA	
Abdul Akkurt	Edirne	
Hasan Kılıçman	İzmir	
Burak Dalgın	Balıkesir	
Metin Ergün	Muğla	
Turan Yalçın	Aksaray	